

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ว่าด้วย การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ว่าด้วย การจัดการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ และมติสภามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓ จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ว่าด้วย การจัดการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับกับนักศึกษาที่เข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ว่าด้วย การจัดการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐

บรรดาข้อบังคับ ระบายนี่เป็น ประกาศ นิติ หรือคำสั่งอื่นใดที่ขัดแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

“สาขาวิชาการ” หมายความว่า สาขาวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

“คณบดี” หมายความว่า คณบดีของคณะที่มีการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

“นักศึกษา” หมายความว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

“คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา” หมายความว่า คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา ที่แต่งตั้งโดยสภามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

“คณะกรรมการบริหารหลักสูตร” หมายความว่า คณะกรรมการซึ่งมหาวิทยาลัยแต่งตั้ง จากอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ประจำ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“ผู้ทรงคุณวุฒิ” หมายความว่า ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการสอนในสาขาวิชานั้น ๆ หรือสาขาวิชา ที่สัมพันธ์กัน ซึ่งอาจเป็นบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาได้

“หลักสูตร” หมายความว่า หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ที่เปิดสอน

“อาจารย์ประจำ” หมายความว่า บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาและปฏิบัติหน้าที่เดิมเวลา

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายความว่า อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ที่นี้สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายความว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้น พหุวิทยาการหรือสาขาวิชาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถเข้าได้ไม่เกิน ๒ คน

“อาจารย์พิเศษ” หมายความว่า อาจารย์ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำตามข้อบังคับนี้

“วิทยานิพนธ์” หมายความว่า วิทยานิพนธ์ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

“การค้นคว้าอิสระ” หมายถึง การค้นคว้าอิสระตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

“สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

“ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

“คณะกรรมการการอุดมศึกษา” หมายความว่า คณะกรรมการการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีรักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศ คำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

การใดที่มิได้กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ หรือไม่เป็นไปตามข้อบังคับนี้ให้อธิการบดี มีอำนาจวินิจฉัย ชี้ขาดและรายงานให้สภามหาวิทยาลัยทราบ คำวินิจฉัยให้ถือเป็นที่สุด

หมวดที่ ๑ บททั่วไป

ข้อ ๖ ให้มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และภาระหน้าที่ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๗ ใน การจัดการศึกษาตามข้อ ๖ ให้ยึดหลักมาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ข้อบังคับ และระบบการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย

หมวดที่ ๒ ระบบการศึกษา

ข้อ ๘ มหาวิทยาลัยจัดระบบการศึกษา ดังต่อไปนี้

๘.๑ การจัดการศึกษาภาคปกติ

มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาภาคปกติในระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ และอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน ๑ ภาคเรียน มีระยะเวลาศึกษาไม่เกิน ๘ – ๙ สัปดาห์ และให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๔ หน่วยกิต

๔.๒ การจัดการศึกษาภาคพิเศษ

มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาภาคพิเศษในระบบทวิภาค นอกจากการสอน โดย ๑ ปีการศึกษา แบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ และอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน ๑ ภาคเรียน มีระยะเวลาศึกษาไม่เกิน ๘ – ๙ สัปดาห์ และให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๔ หน่วยกิต

ข้อ ๔ ระบบการคิดหน่วยกิต

๔.๑ รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายบัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๔.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลอง ไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติที่ใช้เวลาไม่มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๔.๓ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๔.๔ การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๔.๕ การค้นคว้าอิสระที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๔.๖ วิทยานิพนธ์ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

หมวดที่ ๓

หลักสูตร

ข้อ ๑๐ หลักสูตร

๑๐.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มุ่งให้ความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพ ให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเขียวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีลักษณะเป็นเดิร์จในตัวเอง

๑๐.๒ หลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอก มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับ แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพ ที่มีความรู้ ความสามารถระดับสูง ในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกและสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ ให้อย่างอิสระรวมทั้ง มีความสามารถในการสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ ในระดับปริญญาโท มุ่งให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างและประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่เพื่อการพัฒนา งานและสังคม ในขณะที่ระดับปริญญาเอก มุ่งให้มีความสามารถในการค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ ใหม่ที่รื่นรัตนกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมและประเทศ

ข้อ ๑๑ โครงสร้างของหลักสูตร

๑๑.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๒๕ หน่วยกิต

๑๑.๒ หลักสูตรปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน คือ

แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งเทียบค่าได้ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และมหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม หรือทำกิจกรรมวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษารายวิชาโดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิตและไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๑๑.๓ หลักสูตรปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

แบบ ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีการทำศึกษารายวิชาเพิ่มเติม หรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดดังนี้

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๙ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตาม แบบ ๑.๑ และ แบบ ๑.๒ จะต้องมีคุณภาพและมาตรฐานเดียวกัน

แบบ ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูง และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และมีการทำศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิตและศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แบบ ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๙ หน่วยกิตและศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๕ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตาม แบบ ๒.๑ และ แบบ ๒.๒ จะต้องมีคุณภาพและมาตรฐานเดียวกัน

ข้อ ๑๒ ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกำหนดมาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม คือ

๑๒.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้เวลาการศึกษาไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

๑๒.๒ หลักสูตรปริญญาโท ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๕ ปีการศึกษา

๑๒.๓ หลักสูตรปริญญาเอกให้ใช้เวลาการศึกษา ดังนี้

๑๒.๓.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่าแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาศึกษามิ่งกิน ๘ ปีการศึกษา

๑๒.๓.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาปริญญาโทหรือเทียบเท่า แล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาศึกษามิ่งกิน ๖ ปีการศึกษา

หัวนี้ ให้นับเวลาศึกษาจากวันที่เปิดภาคการศึกษาแรกเข้าที่เข้าศึกษาในหลักสูตรนั้นหากพั้นระยะเวลาที่กำหนดในข้อ ๑๒.๑ ข้อ ๑๒.๒ และข้อ ๑๒.๓ ให้ถือว่าพั้นสภาพการเป็นนักศึกษา

หมวดที่ ๔

คณาจารย์

ข้อ ๑๓ จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์

๑๓.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต

๑๓.๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีข้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๓.๑.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีข้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางมหาวิทยาลัยต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๓.๑.๓ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันหรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณา แต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีข้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทแต่หัวนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี ทางรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้ความเชี่ยวชาญของบุคลากรภายนอกมากกว่าร้อยละ ๕๐ มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการได้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด แต่ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษาตลอดการจัดการเรียนการสอนของรายวิชานั้น ๆ

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๓๓.๒ ประกาศนียบตรบัณฑิตชั้นสูง

๓๓.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขึ้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัยสำหรับหลักสูตรประกาศนียบตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๓๓.๒.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขึ้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวนหรือมีนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน มหาวิทยาลัยต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๓๓.๒.๓ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขึ้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาเอกแต่หันนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้ความเชี่ยวชาญของบุคลากรภายนอกมากกว่าร้อยละ ๕๐ มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการได้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด แต่ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษาตลอดการจัดการเรียนการสอนของรายวิชานั้น ๆ

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๓.๓ ปริญญาโท

๓.๓.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๓.๓.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขึ้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวนหรือมีนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน มหาวิทยาลัยต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๓.๓.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ แบ่งออกเป็น๒ ประเภท คือ

(๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและการค้นคว้าอิสระ ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขึ้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีก่อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย

(๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติดังนี้

(ก) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำต้องมีคุณวุฒิ และผลงานทางวิชาการ เป็นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ข) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออู่ยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยและแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบ

๓.๓.๔ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า ๓ คน นั้น ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิคุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการดังนี้

(๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขึ้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีก่อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออู่ยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนด ข้างต้นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๓.๓.๕ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิ ขึ้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง ทั้งนี้ หากรายวิชาไม่มีความจำเป็นต้องใช้ความเขี่ยวชาญของบุคลากรภายนอกกว่าร้อยละ ๕๐ มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการได้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด แต่ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษาตลอดการจัดการเรียนการสอนของรายวิชานั้น ๆ

๓.๔ ปริญญาเอก

๓.๔.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษา เพื่อรับปริญญาและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๓.๔.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอก หรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวนหรือมีนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน มหาวิทยาลัยต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีน้ำหนักต่อไปดังนี้

๓.๔.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

(๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติตั้งนี้

(ก) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเข่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกต้องมีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออุปนิสั�្សฐานะที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ในน้อยกว่า ๕ เรื่อง

(ข) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการ ตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเขี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากฝ่ายมหาวิทยาลัย และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๓.๔.๔ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า ๕ คน ทั้งนี้ประธานกรรมการสอบต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกโดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ ดังนี้

(๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขึ้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลด้วยตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนด ข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเขียวชาญและประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย และแจ้งคณะกรรมการอุดมศึกษารับทราบ

๑๓.๔.๕ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขึ้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอนและต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลด้วยตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในการเลือกวิชาที่สอนไม่ใช่วิชาในสาขาวิชาของหลักสูตร อนุโลมให้อาจารย์ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ ทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนได้ทั้งนี้ หากรายวิชาได้มีความจำเป็นต้องใช้ความเชี่ยวชาญของบุคลากรภายนอกมากกว่าร้อยละ ๕๐ มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการได้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด แต่ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษาตลอดการจัดการเรียนการสอนของรายวิชานั้น ๆ

ข้อ ๑๔ ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

๑๔.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ของนักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอกตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกสารมาได้ไม่เกิน ๕ คน ต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และด้วยตำแหน่งระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกสารมาได้ไม่เกิน ๑๐ คนต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และด้วยตำแหน่งระดับศาสตราจารย์และมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนดให้เสนอต่อสภามหาวิทยาลัย พิจารณาแต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา หากมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษามากกว่า ๑๕ คน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นรายกรณี

๑๔.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาปริญญาโท ได้ไม่เกิน ๑๕ คน หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาห้องวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

ให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ ๑ คน เพียงได้กับจำนวนนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ ๓ คน แต่ทั้งนี้รวมแล้วต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา

๑๕.๓ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอนวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

หมวดที่ ๔

นักศึกษา

ข้อ ๑๕ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษา

๑๕.๑ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และหลักสูตรปริญญาโท ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาจะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาป्रิญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาที่มีมหาวิทยาลัยรับรอง และต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๕.๒ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาจะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาโทหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาที่มีมหาวิทยาลัยรับรอง และต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๕.๓ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาจะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่มีผลการเรียนดีมาก ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามคุณลักษณะของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา หรือเป็นผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาโทหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาที่มีมหาวิทยาลัยรับรอง และมีผลการสอบภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๕.๔ ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาจะต้องสมัครเข้าศึกษาเพียงหลักสูตรเดียวในมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๖ วิธีการคัดเลือกผู้เข้าเป็นนักศึกษา

๑๖.๑ วิธีการคัดเลือกเข้าเป็นนักศึกษาใช้วิธีการคัดเลือกตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๖.๒ วิธีการรับสมัครให้เป็นนักศึกษาเรียนในบางรายวิชา คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาอาจพิจารณาอนุมัติให้บุคคลภายนอกที่ไม่ใช่นักศึกษา ลงทะเบียนศึกษารายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิตได้แต่บุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติ ตามข้อ ๑๕ และต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย เช่นเดียวกับนักศึกษาของมหาวิทยาลัย รวมทั้งต้องชำระเงินตามระเบียบมหาวิทยาลัย ว่าด้วยการเก็บเงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา

ข้อ ๑๗ การขึ้นทะเบียนนักศึกษา

๑๗.๑ ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาจะมีสภาพเป็นนักศึกษาต่อเมื่อได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาแล้ว

๑๗.๒ ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาต้องขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาด้วยตนเอง โดยนำหลักฐานที่มีมหาวิทยาลัยกำหนดมารายงานตัว พร้อมทั้งชำระเงินตามระเบียบมหาวิทยาลัยว่าด้วยการเก็บเงินค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมการศึกษาตามวัน เวลา และสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๗.๓ ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาที่ไม่มาขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาตามวันเวลาและสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ถือว่าหมดสิทธิ์ที่จะขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา เว้นแต่จะได้แจ้งเหตุขัดข้องให้มหาวิทยาลัยทราบเป็นลายลักษณ์อักษรภายในวันที่กำหนดให้รายงานตัว และเมื่อได้รับอนุมัติแล้วจะต้องมารายงานตัวที่สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่สื้นสุดให้มารายงานตัว

๑๗.๔ ผู้สมัครที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าเป็นนักศึกษาในหลักสูตรใดและระบบการศึกษาใดต้องขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาในหลักสูตร หรือสาขาวิชาหรือระบบการศึกษานั้น

๑๗.๕ ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาจะขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาและเข้าศึกษาในหลักสูตร
หรือสาขาวิชาเกินกว่าหนึ่งหลักสูตรหรือสาขาวิชาในระบบการศึกษาของมหาวิทยาลัยไม่ได้

หมวดที่ ๖

การลงทะเบียนรายวิชาและการเทียบโอนหน่วยกิต

ข้อ ๑๘ การลงทะเบียนเรียนรายวิชา

๑๙.๑ การลงทะเบียนเรียนนักศึกษาจะต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

๑๙.๒ จำนวนหน่วยกิตที่นักศึกษาจะลงทะเบียนได้ มีดังนี้

๑๙.๒.๑ นักศึกษาภาคปกติ สามารถลงทะเบียนได้ไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต
ในแต่ละภาคการศึกษาภาคปกติ ส่วนภาคการศึกษาฤดูร้อนสามารถลงทะเบียนได้ไม่เกิน ๕ หน่วยกิต

๑๙.๒.๒ นักศึกษาภาคพิเศษ สามารถลงทะเบียนได้ไม่เกิน ๑๒ หน่วยกิต
ในแต่ละภาคการศึกษา

๑๙.๓ ในกรณีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนช้ำในรายวิชาที่ได้ระดับคะแนนต่ำกว่า B
มหาวิทยาลัยจะอนุญาตให้เรียนช้ำได้อีกหนึ่งครั้ง ส่วนการบันทึกผลการเรียนมหาวิทยาลัยจะเลือกบันทึก
รายวิชาที่ได้ระดับคะแนนที่สุดให้ และผลการเรียนที่ไม่ได้ออกบันทึกจะเปลี่ยนเป็น W

๑๙.๔ นักศึกษาสามารถลงทะเบียนรายวิชาที่อยู่ในแผนการเรียนตามหลักสูตรหรือรายวิชา
ที่เทียบท่าในสถาบันอุดมศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบหลักสูตรเพื่อนับเป็นรายวิชา
ตามแผนการเรียนตามหลักสูตรเมื่อได้รับความเห็นชอบคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และได้รับอนุมัติ
จากคณะกรรมการบัญชีตศึกษา

๑๙.๕ นักศึกษาที่เรียนรายวิชาครบตามหลักสูตรแล้วแต่ยังไม่สำเร็จการศึกษา
และนักศึกษาที่ลาพักการศึกษาจะต้องชำระค่าธรรมเนียมรักษาสถานภาพเป็นนักศึกษาตามที่มหาวิทยาลัย
กำหนด

๑๙.๖ การลงทะเบียนเรียนจะสมบูรณ์เมื่อนักศึกษาได้ชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ พร้อม
ยื่นหลักฐานการลงทะเบียนต่อมหาวิทยาลัย

๑๙.๗ การลงทะเบียนที่ผิดเงื่อนไขให้ถือว่าการลงทะเบียนนั้นเป็นโมฆะ และรายวิชา
ที่ลงทะเบียนผิดเงื่อนไขให้ได้รับการประเมินผลเป็น W

ข้อ ๑๙ การเพิ่มและการถอนวิชาเรียน

๑๙.๑ การเพิ่มวิชาเรียนจะกระทำได้ภายใน ๓ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติ
หรือภายในสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน

๑๙.๒ การถอนวิชาเรียน จะกระทำได้ดังนี้

๑๙.๒.๑ กรณีการถอนภายใน ๓ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติ
หรือภายในสัปดาห์แรกของภาคเรียนฤดูร้อน เมื่อได้รับอนุมัติการเพิกถอนแล้ว รายวิชานั้นจะไม่มีการบันทึก
คงในใบแสดงผลการศึกษา

๑๙.๒.๒ กรณีการถอนเมื่อพ้นกำหนด ๓ สัปดาห์แรกของภาคเรียนปกติหรือ
พ้นสัปดาห์แรกของภาคเรียนฤดูร้อน แต่ยังอยู่ก่อนกำหนดการสอบปลายภาคไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์
ซึ่งจะได้รับการอนุมัติการถอนวิชาเรียนในกรณีที่นักศึกษาลาพักการศึกษา หรือถูกสั่งให้พักการศึกษา
หลังจากลงทะเบียนในภาคเรียนนั้น ผลการประเมินรายวิชานั้น จะปรากฏในใบแสดงผลการศึกษา
โดยมีบันทึกอักษร “W” ในช่องผลการศึกษา

**๑๙.๒.๓ การเพิ่มและการถอนวิชาเรียนจะกระทำได้ ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบ
จากอาจารย์ผู้สอน**

ข้อ ๒๐ การรับโอนนักศึกษา การโอนหน่วยกิต การเทียบโอนหน่วยกิต ให้ใช้เกณฑ์ ดังนี้

๒๐.๑ การโอนหน่วยกิต นักศึกษาอาจขอโอนหน่วยกิตรายวิชาเดิมกันในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่ได้เคยศึกษามาแล้ว ได้เฉพาะรายวิชาที่สอนได้ค่าระดับคะแนน B ขึ้นไป โดยนับหน่วยกิตรายวิชาที่ขอโอนมาเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยกิตในหลักสูตรที่กำลังศึกษาได้ โดยไม่ต้องเรียนรายวิชานั้นซ้ำอีก และรายวิชาที่ขอโอนหน่วยกิตต้องเป็นรายวิชาที่เรียนมาแล้วไม่เกิน ๑๐ ปี นับจากวันที่สำเร็จการศึกษา ทั้งนี้ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หากเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสาขาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สมพนธ์กัน ให้เทียบโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของหลักสูตรที่จะเข้าศึกษา

การขอโอนหน่วยกิตรายวิชา ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัย

๒๐.๒ การรับและเทียบโอนหน่วยกิต มหาวิทยาลัยอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชา หรือวิทยานิพนธ์จากหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถที่สามารถถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนของมหาวิทยาลัย

๒๐.๒.๑ การเทียบโอนความรู้ ประสบการณ์และการเทียบโอนหน่วยกิต มหาวิทยาลัยอาจยกเว้นหรือเทียบโอนความรู้และประสบการณ์การทำงานจากการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัชญาศัยเป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาตามหลักสูตรหรือระดับการศึกษาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยได้ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์การเทียบโอนนี้ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

๒๐.๒.๒ การรับโอนนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น มหาวิทยาลัยอาจพิจารณารับโอนนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยมีเงื่อนไขและวิธีการตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ทั้งนี้ การนับระยะเวลาที่ศึกษาในหลักสูตรให้เริ่มนับตั้งแต่เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเดิม และนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่ได้รับโอนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย จะต้องยอมรับการเทียบโอนรายวิชาตามมาตรฐานของมหาวิทยาลัย ตามข้อ ๒๐

๒๐.๒.๓ นักศึกษารับโอนจะต้องใช้เวลาศึกษาในมหาวิทยาลัยเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปีการศึกษา แต่ต้องไม่เกินกำหนดเวลาตามข้อ ๑๒

ข้อ ๒๑ การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ

การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวดที่ ๗

การวัดและการประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๒๒ การวัดผลการศึกษา

ให้มีการวัดผลการศึกษาทุกรายวิชาที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนไว้แต่ละภาคการศึกษา อาจวัดและประเมินผลระหว่างภาคการศึกษาด้วยวิธีทดสอบ การเขียนรายงาน การมอบหมายงานให้ทำ หรือวิธีอื่น ๆ เมื่อสิ้นภาคการศึกษา ให้มีการสอบประจำภาคสำหรับแต่ละรายวิชาที่นักศึกษาในภาคการศึกษานั้น หรือใช้วิธีการวัดและประเมินผลอย่างอื่นที่เหมาะสมกับลักษณะของวิชาหนึ่ง ๆ

ข้อ ๒๓ การประเมินผลรายวิชา ให้กำหนดระดับคะแนนหรือสัญลักษณ์ ซึ่งมีความหมายและค่าระดับคะแนนในการวัดและประเมินผลดังนี้

๒๓.๑ ระบบค่าระดับคะแนน แบ่งเป็น ๘ ระดับ

ระดับคะแนน	ความหมายของผลการเรียน	ค่าระดับคะแนน
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	๔.๐
B+	ดีมาก (Very Good)	๓.๕
B	ดี (Good)	๓.๐
C+	ค่อนข้างดี (Fairly Good)	๒.๕
C	พอใช้ (Fair)	๒.๐
D+	อ่อน (Poor)	๑.๕
D	อ่อนมาก (Very Poor)	๑.๐
F	ไม่ผ่าน (Fail)	๐.๐

ระบบนี้ใช้สำหรับการประเมินรายวิชาที่เรียนตามหลักสูตร ระดับคะแนนที่ถือว่าสอบได้ต้องไม่ต่ำกว่า C แต่ถ้าเป็นรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะด้าน ระดับคะแนนที่ถือว่าสอบได้ต้องไม่ต่ำกว่า B

๒๓.๒ ระบบประเมินค่าระดับคะแนน

๒๓.๒.๑ ใช้ประเมินรายวิชาเสริม รายวิชาที่เรียนโดยไม่นับหน่วยกิต การสอบวัดคุณสมบัติ การสอบประมวลความรู้ โดยมีการประเมินดังนี้

ผลการประเมิน	ระดับการประเมิน
ผ่านดีเยี่ยม	PD (Pass with Distinction)
ผ่าน	P (Pass)
ไม่ผ่าน	F (Fail)

๒๓.๒.๒ การประเมินวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ ประกอบด้วยการพิจารณาหัวข้อวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ การประเมินค้าโครงวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ การสอบปากเปล่า และการประเมินคุณภาพวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระทั้งฉบับ มีการประเมิน ดังนี้

คุณภาพวิทยานิพนธ์	ผลการประเมิน
ดีเยี่ยม	Excellent
ดี	Good
ผ่าน	Pass
ไม่ผ่าน	Fail

ข้อ ๒๔ สัญลักษณ์อื่น ๆ มีดังนี้

S (Satisfactory) ใช้สำหรับประเมินวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระที่แบ่งหน่วยกิตลงทะเบียนและประเมินผลงานผ่าน

U (Unsatisfactory) ใช้สำหรับประเมินวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระที่แบ่งหน่วยกิตลงทะเบียนและประเมินผลงานไม่ผ่าน

Au (Audit) ใช้สำหรับการลงทะเบียนเพื่อร่วมฟัง โดยไม่นับหน่วยกิต

W (Withdraw) ใช้สำหรับการบันทึกหลังจากได้รับอนุมัติให้ถอนรายวิชานั้นก่อนกำหนดปลายภาคไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์ ซึ่งจะได้รับอนุมัติให้ถอนรายวิชาเรียนในกรณีที่นักศึกษาลาพักการศึกษา หรือถูกสั่งพักการศึกษา หลังจากลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนนั้นแล้ว

I (Incomplete) ใช้สำหรับการบันทึกการประเมินที่ไม่สมบูรณ์ในรายวิชาที่นักศึกษา ยังทำงานไม่เสร็จเมื่อสิ้นภาคเรียน หรือขาดสอบ นักศึกษาที่ได้ “I” ต้องดำเนินการขอรับการประเมิน

เพื่อเปลี่ยนระดับคะแนนให้เสร็จสิ้นภายใน ๑๕ วัน ก่อนสอบปลายภาคในภาคเรียนต่อไป หากพ้นกำหนดจะเปลี่ยนระดับคะแนนเป็น “F”

ข้อ ๒๕ การสอบประจำต่าง ๆ

๒๕.๑ การสอบรายวิชา นักศึกษาจะต้องสอบรายวิชาที่ลงทะเบียน เว้นแต่รายวิชาที่ลงทะเบียนเป็นผู้ร่วมฟังหรือรายวิชาที่ได้ยกเลิกรายวิชา โดยถูกต้องตามระเบียบให้อาจารย์ผู้สอน ส่งผลการสอบรายวิชาตามแบบฟอร์มของมหาวิทยาลัย ผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร เพื่อนำส่งสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ภายใน ๑๕ วัน นับจากวันสอบ

๒๕.๒ การทดสอบภาษาอังกฤษระดับบัณฑิตศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศเงื่อนไขของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๖ การสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)

นักศึกษาระดับปริญญาเอก จะต้องสอบวัดคุณสมบัติ โดยให้อยู่ในดุลยพินิจ ของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ทั้งนี้นักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตร แบบ ๒ จะสอบวัดคุณสมบัติได้ก็ต่อเมื่อ ผ่านการศึกษารายวิชาบังคับตามที่หลักสูตรกำหนด โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ กระบวนการสอบวัดคุณสมบัติให้เป็นไปตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ผู้ที่สอบวัดคุณสมบัติไม่ผ่าน ให้สอบวัดคุณสมบัติได้ใหม่อีก ๒ ครั้ง โดยจะทำการสอบใหม่ได้อีกภายหลังการสอบวัดคุณสมบัติไปแล้ว ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ถ้าผลการสอบครั้งที่ ๓ ไม่ผ่านให้นักศึกษาผู้นั้นพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ ๒๗ การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination)

นักศึกษาระดับปริญญาโท แผน ก แบบ ก ๑ และแผน ๘ จะต้องสอบประมวลความรู้ ทั้งนี้นักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรปริญญาโท แผน ก แบบ ก ๑ จะสอบประมวลความรู้ได้ก็ต่อเมื่อผ่านการศึกษา ไม่แล้วไปน้อยกว่า ๑ ปีการศึกษา ส่วนนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท แผน ๘ จะสอบประมวลความรู้ได้ก็ต่อเมื่อ ลงทะเบียนรายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแล้วในภาคการศึกษาใดจึงจะมีสิทธิสอบประมวลความรู้ตั้งแต่ ภาคการศึกษานั้นเป็นต้นไป กระบวนการสอบประมวลความรู้ให้เป็นไปตามประกาศของสำนักงาน คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ผู้ที่สอบประมวลความรู้ไม่ผ่านให้สอบประมวลความรู้ได้ใหม่อีก ๒ ครั้ง โดยจะทำการสอบใหม่ได้อีกภายหลังการสอบประมวลความรู้ไปแล้วไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ถ้าผลการสอบ ครั้งที่ ๓ ไม่ผ่านให้นักศึกษาผู้นั้นพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ ๒๘ การทำวิทยานิพนธ์

การทำวิทยานิพนธ์ให้มีแนวปฏิบัติและขั้นตอน เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๙ การค้นคว้าอิสระ

การค้นคว้าอิสระให้มีแนวปฏิบัติและขั้นตอน เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๐ การสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ

การสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัยโดยนักศึกษาจะต้องปรับปรุงแก้ไขพร้อมส่งรายงานฉบับสมบูรณ์หลังจากรับแจ้งผลการสอบ ปากเปล่าขั้นสุดท้ายภายในเก้าสิบวันหากพ้นกำหนดให้ดำเนินการสอบใหม่

หมวดที่ ๘

การลาพักรักษาสถานภาพ การลาออกและการพ้นสภาพของนักศึกษา

ข้อ ๓๑ การลาพักรักษา การรักษาสภาพ และการลาออกของนักศึกษา

๓๑.๑ นักศึกษาผู้ประสงค์จะลาพักรักษาฯ ต้องยื่นคำร้องแสดงเหตุผลความจำเป็น ต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อเสนอให้ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรพิจารณาอนุมัติ แล้วแจ้งต่อ สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา เพื่อทราบการลาพักรักษาฯ

๓๑.๒ นักศึกษาผู้ได้รับการอนุมัติให้ลาพักการศึกษาต้องรักษาสถานภาพนักศึกษาทุกภาคการศึกษาที่ลาพักการศึกษา

๓๑.๓ นักศึกษาผู้ได้รับการอนุมัติให้ลาพักการศึกษาต้องชำระค่าธรรมเนียมสำหรับรักษาสถานภาพเป็นนักศึกษาภายในเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนดในระเบียบว่าด้วยการเก็บเงินค่าบำรุงการศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

๓๑.๔ นักศึกษาที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา แต่ไม่มีหน่วยกิตของรายวิชาตามหลักสูตรที่ต้องลงทะเบียนเหลืออยู่ ต้องรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษาทุกภาคการศึกษาจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา

๓๑.๕ นักศึกษาผู้ประสงค์จะลาออกจาก การเป็นนักศึกษา ให้เสนอใบลาต่อสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาผ่านประธานกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อเสนอขอการบดีหรือผู้ที่ขอการบดีมอบหมายเป็นผู้อ้อนนุมัติ

ข้อ ๓๒ สภาพการเป็นนักศึกษา จะสืบสุดลงเมื่อ

๓๒.๑ ตาย

๓๒.๒ ลาออกและได้รับอนุมัติแล้ว

๓๒.๓ สำเร็จการศึกษา

๓๒.๔ มหาวิทยาลัยสั่งให้ออก เนื่องจากการฝ่าฝืนระเบียบการลงทะเบียนการชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา และการลาพักการศึกษา

๓๒.๕ "ได้ค่าธรรมดับคงเหลือสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐ ใน การประเมินทุกสิ้นภาคการศึกษา ในช่วงที่ลงทะเบียนยังไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดของหลักสูตร

๓๒.๖ "ได้ค่าวัสดุและค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายเพิ่มเติมต่อเดือนไม่ต่ำกว่า ๓๐๐ เมื่อลงทะเบียนเรียนได้จำนวนหน่วยกิตตั้งแต่ ๒ ใน ๓ ของจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดขึ้นไป โดยไม่นับหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ

๓๒.๗ ใช้เวลาศึกษาครบตามที่กำหนด ในข้อ ๑๒

๓๒.๘ สอบวิทยานิพนธ์หรือสอบการค้นคว้าอิสระไม่ผ่าน ภายในระยะเวลาที่กำหนด

๓๒.๙ สอบประมวลความรู้หรือสอบวัดคุณสมบัติไม่ผ่าน ภายในการสอบ ๓ ครั้ง

๓๒.๑๐ ต้องโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

๓๒.๑๑ ถูกลงโทษให้ออกจากการเป็นนักศึกษา เมื่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาเห็นว่า มีความประพฤติไม่เหมาะสม

ข้อ ๓๓ การขอถับเข้าเป็นนักศึกษา

นักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ข้อ ๓๒.๒ ข้อ ๓๒.๔ และ ข้อ ๓๒.๗ ในระยะเวลาไม่เกิน ๒ ปี อาจขอคืนสภาพเพื่อถับเข้าเป็นนักศึกษาได้ โดยให้นับระยะเวลาการศึกษาต่อเนื่องไปจากวันแรกที่เขียนเป็นนักศึกษา หักนี้ การพิจารณาการขอถับเข้าเป็นนักศึกษาให้พิจารณาตามกรอบเวลาที่กำหนด และอยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

หมวดที่ ๙

การสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๓๔ การสำเร็จการศึกษา

นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาได้ต้องปฏิบัติตามเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา ดังนี้

๓๔.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรชั้นสูง

๓๔.๑.๑ เรียนรายวิชาต่าง ๆ ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๓๔.๒.๒ ได้คัดแนนเฉลี่ยสะสมของรายวิชาตามหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๕ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า

๓๔.๒.๒ หลักสูตรปริญญาโท

๓๔.๒.๒.๑ แผน ก แบบ ก ๑

(๑) เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่มีมหาวิทยาลัยแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๒) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ท้องได้รับการตีพิมพ์หรือตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการนำเสนอผลงานวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการ พ.ศ.๒๕๖๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อย่างน้อย ๑ เรื่อง และ นำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติที่นำเสนอหัวข้อวิจัยฉบับเต็ม (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการตั้งกล่าว (Proceedings) อย่างน้อย ๑ เรื่อง

๓๔.๒.๒.๒ แผน ก แบบ ก ๒

(๑) นำเสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่มีมหาวิทยาลัยแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๒) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ท้องได้รับการตีพิมพ์หรือตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการนำเสนอผลงานวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการ พ.ศ.๒๕๖๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อย่างน้อย ๑ เรื่อง

๓๔.๒.๓ แผน ข

(๑) นำเสนอรายงานการค้นคว้าอิสระและสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่มีมหาวิทยาลัยแต่งตั้ง โดยเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๒) รายงานการค้นคว้าอิสระท้องได้รับการตีพิมพ์หรือตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาสารวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการ พ.ศ.๒๕๖๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือ นำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติที่นำเสนอหัวข้อวิจัยฉบับเต็ม (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการตั้งกล่าว (Proceedings) อย่างน้อย ๑ เรื่อง

๓๔.๒.๔ บทความวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ตามข้อ ๓๔.๒.๑ (๒), ๓๔.๒.๒(๒) หรือรายงานการค้นคว้าอิสระตามข้อ ๓๔.๒.๓(๒) ต้องเป็นบทความที่มีชื่อนักศึกษาผู้ทำวิทยานิพนธ์หรือรายงานการค้นคว้าอิสระเป็นชื่อแรก (First authors) และระบุชื่อมหาวิทยาลัยด้วย

๓๔.๒.๕ มีเวลาศึกษาในมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า ๒ ภาคเรียน

๓๔.๒.๖ ได้คัดแนนเฉลี่ยสะสมของวิชาเรียนไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ กรณีรายวิชาต้องประเมินด้วยข้อ ๒๓

๓๔.๒.๗ ผ่านการสอบประมวลความรู้ตามข้อ ๒๗ สำหรับแผน ก แบบ ก ๑

และแผน ข

๓๔.๒.๘ ผ่านการทดสอบมาตรฐานภาษาอังกฤษไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๓๔.๓ หลักสูตรปริญญาเอก

๓๔.๓.๑ แบบ ๑

- (๑) นำเสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่มีหารือรายลักษณะแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้
 (๒) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์

(๒.๑) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรือตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการระดับนานาชาติที่นำเสนอบทความวิจัยฉบับเต็ม (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการดังกล่าว (Proceedings) อย่างน้อย ๑ เรื่อง

(๒.๒) กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรือตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติระดับ TCI กลุ่ม ๑ หรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการระดับนานาชาติที่นำเสนอบทความวิจัยฉบับเต็ม (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการดังกล่าว (Proceedings) อย่างน้อย ๑ เรื่อง

๓๔.๓.๒ แบบ ๒

- (๑) นำเสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่มีหารือรายลักษณะแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้
 (๒) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์

(๒.๑) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรือตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการระดับนานาชาติที่นำเสนอบทความวิจัยฉบับเต็ม (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการดังกล่าว (Proceedings) อย่างน้อย ๑ เรื่อง

(๒.๒) กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรือตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติระดับ TCI กลุ่ม ๑ หรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติที่นำเสนอบทความวิจัยฉบับเต็ม (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการดังกล่าว (Proceedings) อย่างน้อย ๑ เรื่อง

๓๔.๓.๓ บทความวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ ตามข้อ ๓๔.๓.๑ (๒) และ ๓๔.๓.๒(๒) ต้องเป็นบทความที่มีชื่อนักศึกษาผู้ทำวิทยานิพนธ์เป็นชื่อแรก (First authors) และระบุชื่อมหาวิทยาลัยด้วย

๓๔.๓.๔ มีเวลาศึกษาในมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า ๒ ภาคเรียน
๓๔.๓.๕ ได้คัดแนนเลื่ี่ยงสอบของวิชาเรียนไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ กรณีรายวิชาต้อง

ประเมินด้วยข้อ ๒๓

๓๔.๓.๖ ผ่านการประเมินรายวิชา ที่มหอวิทยาลัยกำหนดให้เรียนเสร็จครบตามเกณฑ์
๓๔.๓.๗ ผ่านการสอบบัตรคุณสมบัติตามข้อ ๒๖

๓๔.๓.๘ ผ่านการทดสอบมาตรฐานภาษาอังกฤษมีต่ำกว่าคะแนนที่มหอวิทยาลัย
กำหนด

๓๔.๔ การขอขยายเวลาการศึกษาของนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโทตามข้อ ๓๔.๒ และ
ปริญญาเอก ๓๔.๓ ให้พิจารณาตามแนวทางดังนี้คือ นักศึกษาประสบปัญหาสุขภาพ และมีเหตุสุดวิสัย เช่น
น้ำท่วมในพื้นที่ ประสบอุบัติภัย เป็นต้น ทั้งนี้ ให้เสนอหลักฐานมาประกอบการพิจารณาด้วย เช่น ใบรับรองแพทย์
หรือรายงานเหตุสุดวิสัยนั้น ๆ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

๓๔.๕ ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเป็นผู้เสนอรายชื่อผู้สำเร็จการศึกษา และให้ถือ
วันที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาให้ความเห็นชอบเป็นวันสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๓๕ การทำวิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ ให้เป็นไปตามประกาศหลักเกณฑ์ ข้อกำหนด
วิธีการดำเนินการสอบการตรวจสอบความเข้าข้อน และอื่น ๆ ที่มหอวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๓๖ การขออนุมัติปริญญา

๓๖.๑ นักศึกษาผู้คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา ให้ยื่นคำร้อง
แสดงความจำนงขอสำเร็จการศึกษาต่อสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ล่วงหน้าอย่างน้อย ๓๐ วัน
ก่อนวันสิ้นภาคการศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษานั้น

๓๖.๒ นักศึกษาที่จะได้รับการพิจารณาเสนอชื่อจากสำนักงานคณะกรรมการการ
บัณฑิตศึกษาเพื่อขออนุมัติปริญญาต่อสภามหาวิทยาลัยต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

๓๖.๒.๑ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาตามข้อ ๓๔

๓๖.๒.๒ ไม่ค้างชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ หรือมีหนี้สินกับมหาวิทยาลัย หรือ
สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

๓๖.๒.๓ เป็นผู้ไม่มีอยู่ในระหว่างถูกลงโทษทางวินัยนักศึกษา

๓๖.๒.๔ ส่งรูปเล่มวิทยานิพนธ์หรือรายงานการค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์และ
เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่จัดทำตามรูปแบบและจำนวนที่มหอวิทยาลัยกำหนด

๓๖.๒.๕ การเสนอชื่อผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อขออนุมัติปริญญาต่อสภามหาวิทยาลัย
ให้เป็นไปตามที่มหอวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๓๗ ในกรณีที่มีเหตุผลที่จำเป็นและสมควร มหาวิทยาลัยอาจพิจารณาให้ผู้สำเร็จการศึกษา^๑
ผู้หนึ่งผู้ใดเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๘ สภามหาวิทยาลัยอาจพิจารณาเพิกถอนปริญญาหรือประกาศนียบัตรซึ่งได้ออนุมัติ
แก่ผู้สำเร็จการศึกษาผู้หนึ่งผู้ใดไปแล้วตามกรณี ดังต่อไปนี้

๓๘.๑ ผู้สำเร็จการศึกษาผู้นั้นขาดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้าศึกษาหรือผู้สำเร็จ
การศึกษาของหลักสูตรที่ตนได้สำเร็จการศึกษา ตามข้อ ๓๔ ของข้อบังคับนี้การเพิกถอนปริญญาหรือ^๒
ประกาศนียบัตรมีผลตั้งแต่วันที่สภามหาวิทยาลัยได้ออนุมัติปริญญาหรือประกาศนียบัตรให้กับบุคคลนั้น

๓๘.๒ วิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ หรือผลงานทางวิชาการอื่นที่เป็นองค์ประกอบ
สำคัญต่อการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรของผู้สำเร็จการศึกษาผู้นั้น มีการลอกเลียนงานผู้อื่น กระทำผิด

จารยารบรรณทางวิชาการ หรือมีได้กระทำด้วยตนเอง การเพิกถอนปริญญาหรือประกาศนียบัตร ให้มีผลตั้งแต่วันที่สถาบันได้อุปนายกปริญญาหรือประกาศนียบัตรให้กับบุคคลนั้น

๓๘.๓ ผู้สำเร็จการศึกษาผู้นั้นได้กระทำการอันเป็นที่เสื่อมเสียร้ายแรงต่อมหาวิทยาลัย หรือท่องศักดิ์ศรีแห่งปริญญาหรือประกาศนียบัตรที่ตนได้รับ การเพิกถอนปริญญาหรือประกาศนียบัตรในกรณีนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่สภามหาวิทยาลัยมีมติเพิกถอน

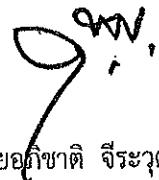
บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๙ การจัดการศึกษาของนักศึกษาที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยก่อนปีการศึกษา ๒๕๖๐ ให้นำข้อบังคับว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙ หรือข้อบังคับว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เหล้วแต่กรณี

ข้อ ๔๐ บรรดา率เบียน ประกาศ มติ คำสั่ง หรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการบัณฑิตศึกษา ที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ ให้นำมาใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะได้มีการกำหนดขึ้นใหม่ ตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๔๑ ให้คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการตั้งคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาชุดใหม่ตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายอภิชาติ จีระวนิช)

นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา